

KAMRATFÖRENINGEN

Beredskapsåren på F 2 och uteliggande divisioner medförde helt naturligt strapatsrika år och umbäranden men också en härlig kampanda som genom fina kamrater och bra befäl svetsades till en förnämlig sammanhållning.

Då världskriget led mot sitt slut och beredskapen lindrades med påföljd att många av oss skulle skingras åt alla tänkbara håll, föddes tanken på bildandet av en Kamratförening.

I det syftet samlades personal av alla kategorier torsdagen den 19 oktober 1944 i Gymnastiksalen som blev välfylld. Överstelöjtnant H Swenow hälsade oss välkomna och förklarade, att F2 kamratförening hade till ändamål att vara en föreningslänk mellan F 2 avgången och nu i tjänst varande personal. Det beslöts därför att en kamratförening för F 2 skulle bildas enligt § 7 i protokollet som upprättades av förvaltare S O Karlsson, som blev vald till sekreterare. Den interimsstyrelse som valdes vid detta tillfälle fick följande sammansättning:

Överstelöjtnant H Swenow
 Kapten O Schultzberg
 Förrådsförvaltare S O Karlsson
 Depåassistent E Andersson
 Pastor H O Ferenius
 Fru H Barck-Holst
 Sergeant A Melin
 Överfurir E Landolf
 Furir H Strand
 Vpl S M Blom
 Vpl B Jonsson
 Herr E G Ekström

I protokollets § 9 beslutades att föreningens första årsmöte skulle hållas söndagen den 12 november 1944 å Hägernäs. Tiden bestämdes till 1415 med hänsyn till tågförbindelserna med Stockholm. Depåassistent Andersson valdes att uppgöra program för årsmötet.

§ 11 omtalar att föreningen skulle utgiva en egen tidning samt i § 12 omnämnes, att ett föreningsmärke skulle framtagas och helst i blå emalj. Då det kan vara av intresse för medlemmarna att veta hur det första årsmötets protokoll ser ut återges detsamma här nedan i fullständigt skick:

Protokoll fört vid årssammanträde med F 2 kamratförening söndagen den 12 november 1944.

Närvarande: Överstelöjtnant Swenow i egenskap av flottiljchef, interimsstyrelsen samt 90 ledamöter.

I egenskap av flottiljchef höll överstelöjtnant Svenow ett hälsningsanförande, i vilket han gav uttryck för sin glädje över den relativt stora avslutningen trots den ogynnsamma väderleken.

§ 2.

Interimsstyrelsens ordförande, kapten Schultzberg, redogjorde för planerat dagsprogram med årsmöte, visning av flottiljen, ärtmiddag och underhållning.

§ 3.

Till att justera dagens protokoll utsågos fanjunkare Krona och assistent Andersson.

§ 4.

Till att leda dagens förhandlingar utsågs med acklamation överste Enell.

§ 5.

Ordf föreslog, att uppgjort stadgeförslag skulle tillämpas provisoriskt t.v. Beslut fattades icke.

§ 6.

Efter förslag av herr Ekström fastställdes ny dagordning.

§ 7.

Sekr uppläste protokoll fört vid interimsstyrelsens sammanträde, vilket med gillande fick läggas till handlingarna.

§ 8.

P g a ny fastställd dagordning valdes ånyo ordförande att leda dagens förhandlingar. Överste Enell valdes med acklamation.

§ 9.

Till sekr för dagens sammanträde valdes med acklamation förrådsförvaltare S O Karlsson.

§ 10.

Till rösträknare valdes vpl Löbel, herr Ström och vpl furir Strand.

§ 11.

Ordf återkom med sitt förslag, att uppgjort stadgeförslag skulle fastställas att provisoriskt gälla t v. Detta blev även föreningens beslut.

Diskussion uppkom, huruvida revidering och komplettering av stadgarna skulle verkställas av Styrelsen eller av därför särskild utsedd kommitté.

Med 28 röster mot 23 beslöt föreningen, att särskild stadgekommitté skulle utses. I denna blevo följande valda:

herr Ekström, pastor Ferenius, herrar Ström och Tallin och vpl Jonsson.

Styrelsen fick i samband härmed i uppdrag att i god tid före nästa årsmöte tillställa medlemmarna uppgjort stadgeförslag.

§ 12.

Årsavgiften fastställdes enhälligt till 2 kronor.

§ 13.

Betr. frågan om särskilt märke för föreningen upplyste kapten Schultzberg om att endast ett förslag f.n. förelåg.

På förslag av ordf. bordlades frågan för vidare utredning genom Styrelsens försorg.

§ 14.

Enligt interimsstyrelsen skulle en särskild tidning startas. Depå-assistent Andersson redogjorde för tidningens tänkta uppläggning och ekonomi, för tänkt pristävlan betr. virjett och tidningsnamn samt väddjade om bidrag och uppslag för tidningen.

Betr. redaktionskommitté uppstod diskussion huruvida denna skulle utses inom Styrelsen eller utom densamma.

Föreningen beslöt följa pastor Ferenius förslag, att redaktionskommittén skulle utses utom styrelsen och bestå av följande ledamöter, nämligen redaktör Knutsson, assistent Andersson och herr Blom.

§ 15.

Val av styrelse.

- a) Till ordförande valdes enhälligt överste Enell, sedan överstelöjtnant Svenow, ingenjör Bergengren, kapten Ahrenberg och redaktör Knutsson av sagt sig.
- b) Till vice ordförande valdes med acklamation ingenjör Bergengren, sedan herr Ekström, överstelöjtnant Svenow, major Löwenberg och löjtnant Almström av sagt sig.
- c) Föreningen besölt att med frångående av stadgarna välja sekreterare och kassör namneligen.

Med acklamation valdes till sekreterare fanjunkare Krona och till kassör vpl sergeant Sandberg.

- d) Till övriga styrelseledamöter utsågs följande:

Vpl 3976-1-43 Jonson
 kapten Ahrenberg
 pastor Ferenius
 fru Elsa Andersson
 assistent Andersson
 radiotelegrafist Boström
 kapten Christell
 herr Ekström
 Bageriföreståndare Karlsson
 redaktör Knutsson
 vpl furir Strand
 vpl Hintz
 vpl sergeant Melin samt
 furir 13 Runzell.

e) Till Styrelsesuppleanter valdes herrar Tallin, Norton och Englund, fru Barck-Holst samt herr Landström i nu nämnd ordning.

§ 16.

Till revisorer valdes med acklamation major Löwenberg och kontorist Larsson och till suppleanter för dessa herrar Ström och Ekström.

§ 17.

Föreningen beslöt, att klubbmästare icke skulle väljas. Styrelsen fick i stället i uppdrag att utreda om nödvändigheten av denna befattning. Skulle befattningen tillsättas skulle Styrelsen utreda om ev annan benämning på densamma.

§ 18.

Eventuellt.

Pastor Ferenius utsågs till sammankallande i stödgekommittén.

Tidpunkten för nästa årssammanträde fastställdes till maj 1945.

§ 19.

Inget vidare förekom.

Hägernäs som ovan

S O Karlsson
Vid protokollet

J u s t e r a s :

Hans Krona

Fanjunkare

Eric Andersson

Depåassistent

Sedan 1944 har Kungl Roslagens flygflottiljs Kamratförening haft följande ordföranden:

Överste H Enell 1944 - 1948

Kyrkoherde H Ferenius 1948 - 1950

Byggmästare Valter Melin 1950 - 1956

Avd.chef Eric Andersson 1956 - 1976

Direktör K G Larsson 1976 - 1984

Kaptен Gösta Pettersson 1984 -

Sekreterare:

Fanjunkare Hans Krona 1944 - 1945

Radiotelegrafist Malte Boström 1945 - 1976

Byrådirektör Curt Engström 1976 -

Här bör tilläggas att vid årsmötet på F 2 den 16 maj 1974 överlämnade

Överste K Normelius F 2:s förtjänstplakett till Eric Andersson, Valter

Melin och Malte Boström med ett tack för deras långvariga och förtjänst-

fulla arbete inom kamratföreningen.

Inom kamratföreningen har det inte varit brukligt att hedra styrelsemedlemmar och andra förtjänta medlemmar tidigare under åren men det var säkert dags att dessa tre fick en utmärkelse.

Eric Andersson har som synes av ovanstående varit ordförande i 20 år och medverkat till att föreningen kunnat hållas vid liv. Valter Melins 6 åriga ordförandeskap samt som mesenat skänkt rätt stora belopp i samband med "Marinflygaren" och dessutom varit verksam inom styrelsen f.ö. var också väl värd utmärkelsen. Malte Boström har varit sekreterare i 31 år och har varit med allt sedan föreningen bildades. Att vara sekreterare inom denna förening medför mycket arbete inte bara med protokoll utan även all pappersexercis i övrigt. Även han var mer än värd utmärkelsen.

Vid årsmötet den 20 maj 1976 å F 13 Tullinge kunde pågående ordföranden K G Larsson tacka den avgående ordföranden Eric Andersson och då avgående klubbmästaren Oscar Annerstedt för de tjänster som dessa under en lång följd av år gjort kamratföreningen. Samtidigt överlämnades till de båda manschettknappar med flygvapnets emblem samt blomsterkvastar. Att medlemmarna instämde i detta tack framgick av de starka applåderna. Men det var inte nog med detta. Efter middagen överlämnades till de båda var sitt exemplar av den jubiléumstallrik som framtagits av Gustavsbergs porslinsfabrik med anledning av flygets 50 år. Denna gåva skedde genom insamling av kvällens närvarande kamrater i föreningen.

"Marinflygaren"

Sedan redaktör Knutsson lämnat en redogörelse över redaktionskommitténs arbete, beslöt VU att tidningens första nummer bör utkomma omkring 1.4. 1946 och skall ha en upplaga av 1500 ex.

Under Överste H Enells ordförandeskap träffades styrelsen vid flera tillfällen på Kungl Svenska Aeroklubbens lokaler på Malmskillnadsgatan där Enell även var generalsekreterare. I början av Kamratföreningens verksamhet var tursamt nog så fina medlemmar som bilkungen Ingvar Bergengren och byggmästare Valter Melin med i styrelsen. Detta gjorde att då det var fråga om pengar o.d. så var de nog vänliga att bisträcka föreningen med medel.

Bestyrelsen för Svenska Flaggans dag tilldelade kamratföreningen den fana, som vi nu begagnar oss av vid minnesstenen och vid andra högtidliga tillfällen. Överlämnandet skedde på Stadion 1954 på Svenska Flaggans dag den 6 juni. Den mottogs av Valter Melin ^{och} ~~med följande~~ styrelsemedlemmar från Kung Gustav VI Adolf med tillsägelsen "Håll fanan högt".

Minnesstenen

Samma år som Kamratföreningen bildades restes genom F 2:s försorg denna minnessten med devisen "De älskade inte så sitt liv att de drogo sig undan döden". En stor del av depåns personal alla kategorier var med vid den högtidliga avtäckningen. Devisen är hämtad från uppenbarelseboken 12:11.

Sedan ett tiotal år tillbaka har föreningen vid varje årsmöte som brukar ske i slutet av maj samlat medlemmarna vid denna sten för en ceremoni. Stenen restes till minne av de besättningar som flög ut från såväl Hägernäs som från divisionerna men som tyvärr ej kom tillbaka. I den ceremoni som i första hand gäller dessa besättningar ingår numera även parentation över avlidna föreningsmedlemmar under det gångna verksamhetsåret. Efter parentationen nedlägger ordföranden och vice ordföranden en krans för att hedra de bortgångna medan vår fana sänkes till hälsning. Vid jubileumstillfällen brukar vi även anlita någon trumpetare som blåser tapto.

Denna sten är snart det ända som minner om gamla F 2 och vi har förvissat oss om att den skall få stå kvar där den nu står. I samband med 40 årsjubiléet lät kamratföreningen prägla en kopparplåt, som anbragts på stenens västra sida med inskriften "Restes av F 2 vårdas av F 2 Kamratförening!"

F2 området i dag.

Sedan F 2 lämnat detta vackra område har AMU Center intagit detsamma med tillhörande lokaler. Kanslihuset innehåller kontor samt undervisningslokaler. Gymnastiksalen uthyres till Viggbyholms Idrottsklubb Officersmässsen har blivit restaurang i privat regi och drives av Familjen Hedberg genom Täby kommun. Dramaten och Operan har tagit hangarerna i anspråk till förråd samt byggt nya lokaler för skapandet av dekorer av olika slag. Vid gamla Hägernäsgården, som eldärjades för en del år sedan och då yngste sonen Alvar Gustafsson innebrändes, finns nu en Kemisk fabrik och vid stora ladugården har AMU center en körgård för bussar och lastbilar för övningskörning. Bakom den röda stugan, som var belägen intill tornet och som var bostad åt bl.a. kasernföreståndaren, har AMU byggt en mycket stor verkstad. Matsalen begagnas fortfarande till utspisning av områdets personal men i huvudsak är den avsedd för att skola restaurantpersonal. Kasernerna är förrådslokaler och "Sjukan" och Förrådet hyres av olika företag. Uoffmässen är ungdomsgård o.s.v.

Bortom Hägernäs gård, på andra sidan Roslagsbanan, har Staten låtit bygga för Kriminalvårdsstyrelsens räkning en s.k. lokalenställt-fängelse. Snyggt belägen vid Värtans norra ände. Ontyckt av fångarna!

Två bilder från kamratföreningens årsfest 1945. T. h. föreningens ordförande, överste H. Enell, och flottiljehefen, överstelöjtnant H. Svenow, vid minnesstenen. T. v. F 8:s musikkår med flottiljehefen t. h.

KAMRATFÖRENINGENS ÅRSFEST 1945

Kungl. Roslagens kamratförenings första årsfest avhölls på Hägernäs den 3 juni under stor anslutning av medlemmar och deras anhöriga. Vädret, som på morgonen såg allt annat än lovande ut, förbättrades fram mot middagen, varför deltagarna — och inte minst arrangörerna — kunde glädja sig åt ett utan avkortning genomfört program. Föreningen hade bl. a. ordnat med tågresa mot nedsatt biljettpris från Sthlm Ö. och andra närliggande stationer.

Föreningens medlemmar samlades vid flaggstången framför skolhuset och med F 8:s musikkår i täten marscherade man till minnesstenen där de övriga deltagarna väntade. Här följde en kort högtid med korum, tal av flottiljehefen överstelöjtnant H. Svenow, kransnedläggelse av kamratföreningen ordförande, överste H. Enell, samt musik.

Därefter bjöd musikkåren på en halvtimmes konsertmusik, varpå en flyguppvisning följde. Denna, som till en del utfördes av skolelever, genomfördes med stil och elegans till publikens stora förnöjelse. En speciell attraktion var en formation Mustang-plan, som med halsbrytande fart passerade Hägernäsviken och flottiljområdet på låg höjd och som efter en kort men imponerande uppvisning försvann i rym-

den. I övrigt visades bombfällning mot mål på vattnet, dimbildning, formationsflygningar, fallskärmshopp, o.s.v. Publiken hade också tillfälle att närmare studera de olika flygplanstyperna, varvid den för sjöräddningstjänst inköpta Dornier Do 24 ådrog sig berättigad uppmärksamhet.

Tillslutningen till denna vår första årsfest var så stor, att matsalen knappt kunde expediera alla, som ville delta i den gemensamma middagen. Allt ordnade sig emellertid och de därpå följande årsmötesförhandlingarna kunde ta sin början obetydligt försenade. Vid årsmötet presiderade kommunalnämndens i Täby ordförande, landstingsman Gustav Berg. Till kamratföreningens ordförande omvaldes enhälligt överste H. Enell. Senare har styrelsen konstituerat sig och därvid till vice ordf. utsett direktör I. Berggren, till kassör efter serg. O Sandberg, vilken av sagt sig, förrådsförvaltare Rydquist och till sekreterare telegrafist Boström. Årsberättelsen återfinnes på annan plats i denna tidning.

I övrigt förekommo endast stadgeenliga frågor. Nämnas kan att det av stadgekommittén utarbetade och i samråd med styrelsen något reviderade stadgeförslaget godkändes, varigenom föreningen fick sina stadgar fastställda. Styrelsen beviljades full och tacksam ansvarsfrihet och årsavgiften för 1946 fastställdes till kr. 2:—.

Efter årsmötesförhandlingarna roade Olle Henrys revygång, för dagen förstärkt med lutsångaren Carl-Otto Taube, på ett märkbart sätt den fulltaliga publiken under 1 timme.

Och så var man då framme vid den avslutande programpunkten, dansen, vilken pågick i gymnastiksalen till kl. 23.00, och man kunde skiljas åt med förvissningen att det varit en i allo lyckad och trevlig årsfest, den första men inte den sista.

Vid Kusta reser sig ett stort flera hundra år gammalt knuttimrat magasin med riktigt kärnvirke. Heder åt gårdsägarna, som låtit detta strålande monument från gången tid få stå kvar. Vid gårdsplanen förtäljer en med djurslingor försedd runsten: »Elof och Asmund och Östen läto resa sten efter Olaf sin fader och (Gudlög efter Dan sin son). Åter på med gummistövlarna för att beundra fågellivet utefter

Forts. å sid. 12.

K G Larsson
98-01-22

På uppdrag av Redaktören för MARINFLYGAREN, att dra mig till minnes första sammankomsten med personalen på F 2, för bildandet av en KAMRATFÖRENING, skall jag i möjligaste mån bidra till detta med mitt 82 åriga minne.

Som hjälp till minnet har jag med ledning av de första protokollen, som jag fått låna och som talat om att första sammanträdet med interimsstyrelsen skedde den 19 oktober 1944 och det följdes sedan av ett nytt den 6 november 1944.

Det första årssammanträdet då Föreningen bildades hölls den 12 november 1944 i gymnastiksalen där Övljt Svenow i egenskap av Flotttiljchef hälsade oss välkomna för att bilda F 2 Kamratförening:

Vi som välkomnades var interimsstyrelsen samt ca 90 blivande medlemmar. Överste H G H:son Enell utsågs att leda förhandlingarna.

x) Val av styrelse:

Till vår första ordförande valdes enhälligt nämnda Överste Enell.

Vid detta val avsåg sig övljt Svenow, ingenjör Bergengren, kpt Ahrenberg och redaktör Knutsson. ~~TUMMÅM~~ Till vice ordförande valdes med acklamation ingenjör Bergengren, sedan hr Ekström, Övljt Venow, major Löwenberg och ljt Almström avsåg sig.

§ Sekreterare blev fanj. Krona och till kassör serg Sandberg
Övriga styrelseledamöter valdes vpl Jansson, kpt Ahrenberg, pastor Ferenius, Fru Elsa Andersson, assistent Andersson, radiotelegrafist Boström, kpt Christell, hr Löbel, bageriföreståndare Karlsson, redakör Knutsson, vpl furir Strand, vpl Hintz, vpl sergeant Melin samt furir l3 Runzell

Revisorer blev major Köwenberg och K G Larsson.

Den efterföljande diskussionen blev mycket livlig. Det var många viljor och många förslag, eftersom vi var en blandning av olika grader och åldrar. Bl.a. upphov ^{en} vpl sin stämma och med hög röst mana alla vpl att tänka på sina rättigheter. Svar fick han dock från ^{en} vpl. som replikerade, vi skall väl bilda en kamratförening och inte en fackförening.

forts blad 2

x) Han var chef för F 2 åren 1934 -36.

bråk
↓

Förvaltaren S O Karlsson, som satt som sekreterare blev tydligt mycket irriterad av detta ~~vilket~~ vilket medförde att de flesta uoff ay stod från början att vara med om en Kamratförening.

Medlemsantalet ~~M~~ var från början 1944 ca 650, 1947 var vi ca 830.

Föreningen var då som störst. 1959 fanns endast 91 st men därefter ökade intresset och i dag då detta skrivs är vi ca 350 st. Trots ~~NM~~ att F 2 lades ned den 30/6 1974.

Jag vill gärna kommentera varför det var en stor fördel att ha Överste Enell som ordförande vid starten. Han var Generalsekreterare för Svenska Aeroklubben vars kontor låg på Malmskillnadsgatan. Där hade styrelsen i början många sammanträden. Vid että som jag särskilt minns var en Tidning uppe på dagordningen. Vi hade i början en ganska mager kassa. Ingvar Bergengren var mycket intresserad av vi skulle starta en tidning och skänkte därför 500 kronor. Valter Melin ville inte vara sämre och skänkte också 500 kronor. Tack var dessa kunde Redaktör Knutsson sätta i gång med "Marinflygaren". Om jag inte missminner mig var Knutsson redaktör för tidningen "Flygnytt".

Det är verkligen förnämligt att "Marinflygaren" återuppstått och att vi får behålla vårt språkrör i många år. Men detta beror givetvis på oss själva, som varit i tjänst på F 2 och dess divisioner. Många minnen finns och jag vet att Redaktören är mycket tacksam för bidrag.

K G Larsson

När det begav sig

Den 5 april 1949 ägde ett styrelsemöte rum i kamratföreningen.
Ur protokollet saxas paragraf nr 6:

"Ferenius meddelade, att det i år enligt Ahrenberg är 30 år sedan F 2 uppsattes. Dessutom är det fem år sedan kamratföreningen bildades. Föreslog att man kanske skulle kunna kombinera dessa båda jubileer och sända ut en skrift under förutsättning att flottiljen är intresserad därav.

Ahrenberg föreslog, att föreningen söker ordna så att 30-jubileet och 5-årsjubileet kunna hållas tillsammans. Samarbete förordade han med C F 2. Ekonomiska bidrag kanske kunna erhållas från lägerkassan och FV pressdetalj. Föreslog dessutom att ett konkret förslag till gemensamma festligheter skulle uppgöras och föreläggas C F 2. Föreningen skulle stå som arrangör.

Man kom överens om, att CFV borde inbjudas, men tillkom det C F 2 att ordna inbjudan. Gamla cheferna böra inbjudas. Om någon middag ordnas skall denna vara gemensam utan några som helst kategoriklyvningar. Musik skall rekvireras från F8.

Ahrenberg sade sig - om detta nu kunde ordnas - vilja flyga passagerarflygning för en billig penning. Tombola skall anordnas (5000 lotter).

Ahrenberg underhåller i form av dialog, exempelvis mellan honom och ingenjör Falke om gamla flygarminnen.

Preliminärt fastställdes söndagen den 19/6 till jubileumsdag".

Infört

F2 Kamratförening

En kortfattad historik

September 1998

F2 Kamratförening, eller som det fullständiga namnet lyder, ***Kungl Roslagens Flygflottiljs Kamratförening***, bildades 1944. Föreningen är därigenom en av Flygvapnets äldsta kamratföreningar. Vad jag vet är F1:s äldre.

Samma år som föreningen bildades firades att 25 år gått sedan militär flygverksamhet tog sin början på Hägernäsviken, det var nämligen 1919 som marinen genomförde sin första vinterflygskola där. I samband med detta firande restes en minnessten till minne av dem som vid den tidpunkten förolyckats i tjänsten. I samband med F2 nedläggning 1974 åtog sig kamratföreningen vården av denna minnessten. Tack vare ekonomisk hjälp från Flygvapnet kunde i år en omförgyllning av stenens inskription ske samt stenen kompletteras med en fristående textplåt med angivande av de förband som verkat inom området under årens lopp.

Föreningens förste ordförande blev dåvarande översten H Enell, chef för F2 åren 1934 - 36.

Medlemsantalet vid starten var 650 för att uppnå sitt högsta värde, 800, 1948. 1959 fanns endast 90 tappra kvar. Under senare år har medlemsantalet hållit sig ganska konstant omkring 350.

I en förening som vår, vars förband lades ner för snart 25 år sedan, är medelåldern hög och bortfallet av medlemmar av naturligt skäl stort. Vi har dock lyckats kompensera detta bortfall med ett ganska stort tillskott av nya medlemmar.

Ett tidigt mål för föreningens styrelse vid starten var att skapa möjligheter för att utge en medlemstidning. Trots ekonomiska problem lyckades man. Tidningen fick namnet ***Marinflygaren***. På grund av dålig ekonomi och brist på lämpligt innehåll utkom dock endast ett mindre antal nummer.

I samband med föreningens 50-årsjubileum 1994 väcktes tanken att ge ut en tidning med det gamla namnet. Detta föll väl ut och utgivningen har fortsatt med ett nr/år.

Föreningen har fram till i år bedrivit sin verksamhet utan tillgång till någon form av klubblokal. Vi delar nu en mindre lokal med F18 Kamratförening inom F18-området.

Vi har två sammankomster/år. Sista lördagen i maj är det årsmöte med årsmiddag. Samling sker då vid minnesstenen där vi med en enkel ceremoni hedrar bortgångna kamrater. Möjligheter att genomföra årsmötet och årsmiddagen inom F2-området finns ej längre varför detta under senare år förlagts till kommunalhuset i Roslags Näsby.

På hösten anordnas någon form av bussutflykt. I år gjorde vi ett mycket uppskattat besök på vårt fina Flygvapenmuseum samt gamla Linköping. Deltagarantalet vid dessa aktiviteter ligger på ca 100.

När det gäller att hålla minnet av det gamla förbandet levande har föreningen gjort insatser på i huvudsak två sätt:

Vi medverkade i Täby Hembygdsförenings framtagning av boken ***F2 - Hügernäs*** 1987. Boken skildrar förbandet och bygden, Den är idag slutsåld.

Vi har en mycket omfattande fotosamling, där Egon Olson varit den drivande kraften. För några år sedan gavs fotosamlingen ut i bokform med titeln ***Ett flygförbands historia***. Upplagan var ca 400 ex och den är nu slutsåld.

Utöver detta innehåller mikael Forslunds böcker ***Flygplanet S12*** och ***Torped-flyget i Sverige*** en hel del F2-historia.

Vad gäller det gamla F2-området har tyvärr en hel del av de gamla byggnaderna fått förfalla. Täby kommun planerar nu att bebygga området. Enl planerna kommer några byggnader såsom kanslihus, hangar 81 och två kaserner att sparas till eftervärlden.

Kurt Jörgne

Kungl Roslagens Flygflottiljs Kamratförening (F2 Kamratförening)

Föreningen bildades redan 1944 och är därigenom en av Flygvapnets äldsta kamratföreningar.

Den förste ordförande blev överste Enell, som tidigare varit chef för F2 under tiden 1934-36. Medlemsantalet var vid starten 650.

I samband med högtidlighållandet av 25-årsjubileet av sjöflygets verksamhet i Hägernäs den 8. juni 1944, avtäcktes en minnessten över de kamrater som gått bort i tjänsten. Vid F2 nedläggning 1974 förband sig Kamratföreningen att vårda stenen.

Redan 1944 fattades beslut om att föreningen skulle utge en medlemstidning. Tidningen fick namnet **Marinflygaren** och kom ut med sitt första nummer i slutet av 1945. Ekonomiska problem och brist på lämpligt innehåll gjorde att det endast utkom ytterligare fem nummer.

I samband med föreningens 50-årsjubileum 1994 togs iden om att utge en tidning återigen upp, med målsättning att utge ett nummer/år. Vad gäller tidningens innehåll är inriktningen att i huvudsak skildra Marinflyget, F2 och Kamratföreningens verksamhet.

Föreningen har till ändamål att verka för vidmakthållande och utvecklande av samhörigheten mellan förutvarande anställda och värnpliktiga vid flottiljen/kåren, vårda flottiljens/kårens namn och föreningens traditioner samt befordra ett gott kamratskap.

För att uppfylla ovanstående målsättningar kan följande aktiviteter nämnas:

1987 gav Täby Hembygdsförening i samarbete med F2 Kamratförening ut boken **F2 - Hägernäs**. Detta är en bok om marin flyghistoria 1912 och framåt. Den söker också skildra förhållandet mellan ett militärt förband och omkringliggande bygd.

För att dokumentera det gamla förbandet, har under ledning av **Egon Olsson**, en omfattande insamling av foton skett. 1994 blev det möjligt för föreningen att ge ut huvuddelen av fotosamlingen i bokform. Boken kom att röna stor uppskattning, inte bara bland medlemmarna utan även av andra med flyghistoriskt intresse.

Föreningen kallar sina medlemmar till två årliga sammankomster - årsmöte med årsmiddag i slutet av maj och en utflykt under hösten.

Årsmötet inleds med en samling vid minnesstenen för en enkel ceremoni i form av: kransnedläggning, en tyst minut för de kamrater som avlidit under året, diktläsning och trumspelspel. Föreningens fana - mottagen ur **H M Konungens** hand 1954 - på plats.

Strävan har varit att avhålla årsmötet och årsmiddagen inom F2-området. På grund av brist på lämplig lokal är det tyvärr inte längre möjligt, utan vi får i fortsättningen söka oss till lokaler i F2 närhet.

På hösten gör vi en bussresa till något intressant utflyktsmål, kombinerad med en måltid och kamratlig samvaro.

Som nämnts var medlemsantalet vid starten 650. Efter kraftiga variationer under årens lopp ligger 1996 medlemsantalet på ca 350. På senare år har ganska många nya medlemmar tillförts föreningen. Trots detta visar medlemsantalet en minskande tendens, vilket är naturligt för en förening med denna ålder och att förbandet lades ner för så många år sedan.

Ordförande sedan 1999 är **William Sivebro**.

Adr: Nyängsvägen 33 146 30 Tullinge. ☎ 08/778 36 06

Föreningens adress:
F2 Kamratförening
c/o Kurt Jörgne
Storvretsvägen 24
147 54 Tumba
☎ 08/530 334 92

Till de a k t i v a medlemmarna i F 2 Kamratförening.

När minnesboken F 2 Hägernäs gavs ut i början av 1988 är det naturligt att jag sträckläste den och tyckte att denna utgåva i samarbete med Täby Hembygdsförening blivit mycket lyckad. F ö r m i g kunde den ha varit lite fylligare, men med tanke på den stora publiken vill jag faktiskt inte ändra ett kommatecken i boken.

För att nå den stora publiken är den helt lyckad och balanserad. Nu finns historiken över KUNGL ROSLAGENS FLYGKÅR komplett, men tyvärr blev jag även lite nyfiken även på Kamratföreningens historik.

I samråd med en av ledamöterna i Kamratföreningens styrelse har jag fått en del bilagor och nu gjort denna sammanställning av K a m r a t f ö r e n i n g e n s historia.

Alltså: Andra världskriget medförde en allmän mobilisering inklusive stora beredskapsstyrkor inneliggande på de militära förbanden. S å även på F 2. Dessa beredskapsår på F 2 och uteliggande divisioner innebar helt naturligt strapatsrika år och umbäranden men även en härlig kampanj, som genom fina kamrater och bra befäl svetsades till en förnämlig sammanhållning.

Trots allt gick även andra världskriget mot sitt slut och man kunde skönja något annat. Bedredskapen lindrades och många började bryta upp. Man skulle skingras efter att "ha älskat varandra i nöd och lust". I det läget föddes tanken på att bilda en Kamratförening.

Exakt vem som tog initiativet till denna förening, en värnpliktig, ett befäl, en officer, en stamanställd eller en beredskapare, går troligen aldrig att utröna. Förmodligen var det ett lagarbete vid kaffebordet.

Nåväl, torsdagen den 19 oktober 1944 samlades personal av alla kategorier i gymnastiksalen, som blev välfylld. Överstelöjtnant Swenow hälsade välkommen och förklarade att den påtänkta föreningen skulle bli en länk mellan avgången och nu i tjänst varande personal. Beslutet om att bilda föreningen stadfästes i § 7 i protokollet av mötets sekreterare, förvaltare S O Karlsson.

Den interimsstyrelsen som valdes bestod av 12 personer med såväl överstelöjtnanten som vanliga värnpliktiga.

Besluts att första årsmötet skulle hållas söndag den 12 november 1944 i Hägernäs. Klockslaget 14.15 bestämdes med hänsyn till tågförbindelserna. Vi får notera att b i l e n strängt taget inte fanns.

Till detta årsmöte infann sig förutom interimsstyrelsen totalt 90 leamöter. Bland olika beslut fastställdes årsavgiften till två (2) kronor.

Så gör jag en sammanställning av Kamratföreningens historia under de 45 år den funnits till. Sammanställningen är icke skalenlig, alltså, de år när allt är rutin, noteras i förbigående.

Kamratföreningens förste ordförande blev överste H Enell och dess första sekreterare fanjunkare Hans Krona.

~~1944~~ År	Antal medlemm	Avgift	Närvarande	Kommentarer:
1944	650	2:--	100	Oktober-november: Föreningen grundas Ordf: H Enell Sekr: Fanj Hans Krona
1945	711	Ständig avgift 50:--		På årsmötet i maj väljs till sekreterare Malte Boström. Han blir kvar på den posten i 30 år.
1946	750	2:--		Starka funderingar på att ge ut en medlemstidning. Blir av och blir en kort tid regelbunden med flera nummer per år
1947	830			
1948		2:--	Ett fåtal	Till ordförande väljs kyrkoherde Hans Ferenius. Sitter två år - 1950
1949	300	3:--	Svagt intresse	F 2 ombildas från flygflottilj till flygkår
1950	300			Till ordförande väljs byggmästare Valter Melin. Tid 1950 - 1956.
1951				Ur verksamhetsberättelsen: DET <u>SVAGA INTRESSET FÖR KAMRATFÖRENINGEN.</u>
1952	94		30-tal	Medlemmarnas intresse för föreningen är så svagt att styrelsen i princip är förlamad.
1953	120			
1954				LIVETS PARADOX: Vid svagt intresse för föreningen: Föreningen mottager en fana den 6 juni på Stockholms Stadion ur Kung Gustav VI Adolfs hand. Mottagare: Valter Melin.
1955	135			
1956	125			Ordf Valter Melin avgår och ny ordf blir avdelningschef Eric Andersson. Tid: 1956 - 1976.
1957	131			T P Sjölin väljs in i styrelsen. Nu som sista man.
1958				Ur verksamhetsberättelsen: En viss stegring i medlemmarnas intresse noteras
1959	91		30-tal	Verksamhetsberättelsen: Större intresse för föreningen noteras nu.
1960			20-tal	Årsmötet är e n d a mötet.
1961	105		35-tal	Ny tradition: Föreningen ger julklappar till dem som tjänstgör på julaftonen och premieböcker vid aspirantkursens slut.

År	Antal medlemm	Avgift	Närvarande	Kommentarer:
1962	96		35-tal 40-tal	Nu finns tydligen underlag för två 2 möten per år.
1963	130	5:--	30-tal 50-tal	Julklappar och premieböcker.
1964	181	5:--	30-tal 40-tal	Blir medlem i De Militära Kamratföreningarnas Samarbetskommitté
1965	229		30-tal 40-tal	T P Sjölin nu föreningens vice ordf Julklappar och premieböcker
1966	253		45-tal	
1967	270		50-tal 40-tal	
1968	291			Notera det ständigt ökade intresset för Kamratföreningen.
1969	303	5:--	Matavgift Kr 22:--	T P Sjölin avgår som vice ordf. Utlandskommendering.
1970			40-tal 40-tal	Middagsavgift Kr 25:-- Föreningens balansomslutning är kr 1.800:--
1971			30-tal 35-tal	En årlig tradition: Julklappar till de i tjänst på julaftonen och premieböcker vid kursavslutningarna.
1972	310	5:--	40-tal 60-tal	Middagsavgift är Kr 25:-- och föreningen har en balansomslutning på kr 2.200:--
1973			50-tal 50-tal	Middagsavgift är kr 30:--
1974			60-tal 80-tal	Stadgeändring: Damerna är välkomna i föreningen. Flyguppvisning på F 2 lördag den 08 juni.
1975		10:--		F 2 upphör som förband den 1 juli. Ordf Eric Andersson avgår och K G Larsson tar över.
1976	327		35-tal 70-tal	Sekreterare Malte Boström avgår och fanj Curt Engström tar över. T P Sjölin åter i styrelsen. Balansomslutningen i kassan Kr 3.500:.
1977		10:--	85 64	På årsmötet fredag den 03 juni en rundvandring på F 2 med Tendler och Drugge som guider. Eric Andersson väljs till förste hedersmedlem.
1978	366	10:--	80 53	Föreningens kassaomslutning kr 4.250:. Middags avgift kr 55:--

År	Antal medlemmar	Avgift	Närvarande	Kommentar:
1979	376	10:--	120 85	Middagsavgift kr 70:-- resp 40:-- Föreningens balansomslutning kr 5.500:--
1980	390		80 70	Middagsavgift kr 50:--
1981		10:--	80-tal 70-tal	T P Sjölin är nu föreningens vice ordförande
1982	408		70 70	
1983		10:--	70-tal 60-tal	Middagsavgift kr 130:--
1984		20:--	100	K G Larsson avgår som ordförande och ny ordförande blir Gösta Pettersson. 40-årsjubileum och en balansomslutning på kr 8.250:--
1985	375			Middagsavgift kr 100:--
1986		20:--	38 medl	åker med på oktoberutglykt till Flygvapenmuseet i Malmslätt. Föreningen har en balansomslutning om kr 18.500:--
1987	360	20:--	48 medl	åker med på en utflykt i september till Hässlö utanför Västerås. Middagsavgift kr 110:--
1988		30:--	80 70	Middagsavgift kr 150:--
1989	388	30:--		
1990				
1991				
1992				
1993				
1994				Föreningen bör fira sitt 50-årsjubileum i oktober - november.

JUBILEUMSKRÖNIKA

Lördagen den 28 maj firade F2 Kamratförening sin 50-åriga tillvaro med en jubileumsfestlighet på F2 förutvarande område.

Styrelsen målsättning var att till varje pris fira jubileet på området.

Detta möjliggjordes genom att lämpliga tomma lokaler kunde hyras i det av AMU ombyggda Kanslihuset. Möbler och porslin inhyrdes och för maten stod en cateringfirma. Styrelsen närstående personer svarade för serveringen.

Dagen började med ett välbesökt årsmöte kl 1530. Under god stämning avklarades mötesförhandlingarna på ca 45 minuter.

Under uppehållet fram till samlingen vid minnesstenen kl. 1700 fanns möjlighet att bese gymnastiksalen samt Operans Kostym och Kulissföråd belägna i Kasern 22 och hangar 82.

Under hela festligheten fanns möjlighet, att i ett speciellt rum i kanslihuset, ta del av **Egon Olssons** förnämliga fotoutställning. Den väckte många minnen och gav upphov till livliga diskussioner och glada skratt.

Den sedvanliga högtidsstunden med blomsternedläggning vid minnesstenen tog sin början kl 1700.

Från den tidpunkten deltog samtliga gäster, nämligen:

Författaren till F2-boken, **Eric Jarneberg** med fru.

F8 och F18 Kamratföreningars ordföranden, **Jan Andersson** och **Rolf Rasmussen**.

Våra egna hedersmedlemmar med fruar.

Så öppnades dörrarna till vackert dukade och dekorerade matsalen. (en gång i tiden förläggning för "Kaniner"), och de 142 gästerna kunde intaga sina platser. En utsökt måltid väntade dem. Den goda stämningen, som snabbt infann sig vid borden, kom att råda under hela kvällen.

Ordföranden berörde särskilt i sitt tal de skiftande försvarsaktiviteter som under åren bedrivits på och vid Hågernäsviken.

Det började med marinens vinterflygskola 1919.

Vid flygvapnets självständighet 1926 fick förbandet namnet 2.flygkåren och blev sedan i flottilj-organisationen F2.

Efter kriget upphörde F2 som flottilj, och verksamheten kom i huvudsak att utgöras av flygräddning och utbildning fram till nedläggningen 1974.

Kamratföreningen har också haft en växlande historia. Tidvis gott om medlemmar och ibland en tynande tillvaro. År 1994 är föreningen vid god vigör med ca 335 medlemmar, detta trots att F2 avvecklades för tjugo år sedan.